

จากบทเรียนสมรรถมิโลก คู่แนวคิดใหม่...

เรียบเรียงโดย : นาวาอากาศโท สรชัช บุญมา

นายทหารสงครามอิเล็กทรอนิกส์ กองพัฒนายุทธวิธีและหลักนิยม ศูนย์การสงครามทางอากาศ

ยุทธวิธีการใช้กำลังทางอากาศ

ในวันต่อไป... ความได้สัดส่วน อาจไม่ใช่คำตอบสุดท้าย !!

ในห้วงปีที่ผ่านมา หากเราวางแผนที่โลกและปักหมุดลงในจุดที่มีความขัดแย้ง เราจะพบภาพที่แปลกตาไปจากตำราพิชัยสงครามเดิม ๆ เสียงเครื่องยนต์คำรามของเครื่องบินรบยุคที่ 4 และ 5 ยังคงมีมันต์ขลัง แต่เสียง "หึ่ง" ของอากาศยานไร้คนขับ (UAV) ขนาดเล็กกลับกลายเป็นมัจจุราชที่กองทัพทั่วโลกไม่อาจจะสายตาได้ บทความนี้ผมตั้งใจจะถ่ายทอดสิ่งที่ได้รวบรวมและวิเคราะห์มาตลอดปี เพื่อส่งต่อ "สัญญาณเตือน" และ "แนวทางใหม่" ให้กับพี่น้องชาวกองทัพอากาศและผู้ที่มีสนใจในการสงครามทางอากาศครับ

เมื่อ "สมรรถนะ" ปะทะ "นวัตกรรมราคาถูกลง"

“โดรนเชิงพาณิชย์ดัดแปลงกำลังกลายเป็นภัยคุกคามใหม่ที่ประเมินค่ามิได้ บังคับให้กองทัพอากาศทั่วโลกต้องเร่งพัฒนาระบบป้องกันและตอบโต้

Counter-UAS อย่างเร่งด่วน...”

จากสมรรถภูมิยูเครนจนถึงความไม่สงบในเมียนมา เราเห็นบทเรียนชัดเจนว่า ภัยคุกคามจาก UAVs และ Drone Swarm คือสิ่งที่เปลี่ยนหน้าประวัติศาสตร์ ในฐานะกองทัพอากาศ เราอาจจะเคยชินกับการฝึกเพื่อรบกับเครื่องบินขับไล่ด้วยกัน (Dogfight) หรือการโจมตีเป้าหมายทางยุทธศาสตร์ด้วยอาวุธนำวิถีพิสัยไกล (BVR) แต่ในวันนี้ ภัยคุกคามที่น่ากลัวที่สุดอาจมาในรูปแบบของโดรนพลีซีพีราคาถูที่ทะลุผ่านระบบป้องกันภัยทางอากาศแบบเดิมเข้ามาได้

กองทัพอากาศต้องเร่งพัฒนาระบบ Counter-UAS อย่างเร่งด่วน ไม่ใช่เพียงแค่เรดาร์ตรวจจับ แต่ต้องครอบคลุมไปถึงอาวุธพลังงานสูง (Directed Energy Weapons) อย่างปืนเลเซอร์ หรือระบบรบกวนสัญญาณ (Jammer) ที่มีความแม่นยำสูง เพื่อปกป้องอธิปไตยเหนือพิภคที่ละเอียดอ่อนที่สุด

บทเรียนจากชายแดน:

มาตรา 51 กับความท้าทายของ "ความได้สัดส่วน"

ย้อนกลับมาที่สถานการณ์ชายแดนไทย-กัมพูชา ในช่วงที่ผ่านมา กองทัพอากาศได้ปฏิบัติภารกิจตามหลักกฎหมายระหว่างประเทศ มาตรา 51 คือการป้องกันตนเองและตอบโต้แบบได้สัดส่วน (Calibrated Response) เพื่อรื้อถอนขีดความสามารถของข้าศึกที่ล่วงละเมิดอธิปไตย

“แต่ที่นี่...มีข้อสังเกตที่น่ากังวลครับ”

เราอาจกำลังเดินเข้าสู่ "กลลวง" ของการสงครามที่ยืดเยื้อ หากเรายังคงเน้นการตอบโต้แบบนับจำนวนความสูญเสียแบบเดิม (Attrition Warfare) เราอาจสูญเสียทรัพยากรสำรองสงครามที่มีจำกัดไปกับการรบที่ไม่ได้ตัดสินผลแพ้ชนะอย่างเด็ดขาด ข้อมูลชี้ให้เห็นความพยายามในการใช้ "ศึกกลวง" เพื่อดึงให้กองทัพอากาศใช้สรรพาวุธจนร่อยหรอ เพื่อเปิดช่องโหว่ให้กองกำลังส่วนอื่นหรือเครือข่ายลิเทาเข้ามาบั่นป่วนภายในประเทศ !!!

หัวใจของการรบสมัยใหม่: Effects-Based Operations (EBO)

“ภาพจำลองการโจมตีจุดศูนย์กลาง (Nodes) ของข้าศึก เช่น ระบบสื่อสารหรือคลังอาวุธ เพื่อสร้างผลกระทบให้ระบบบัญชาการ และการควบคุมของฝ่ายตรงข้าม ล้มเหลวโดยไม่จำเป็นต้องเข้าปะทะตรง ๆ”

หนทางออกคืออะไร... คำตอบอยู่ที่การเปลี่ยนผ่าน

จาก "การทำลายล้าง" ไปสู่ "การสร้างผลกระทบ" (Effects-Based Operations)

ในทางยุทธศาสตร์ทหาร EBO คือการมองข้ามจำนวนรถถังที่พังทลาย แต่ไปมองที่ "พฤติกรรมของศัตรู" เราต้องการให้เขาหยุดเคลื่อนที่ หรือหมดความตั้งใจที่จะสู้ต่อ โดยใช้หลักการ ดังนี้

**** Precision Targeting (การโจมตีจุดศูนย์กลาง)** ค้นหา "Nodes" หรือจุดสำคัญ เช่น ระบบสื่อสารหรือศูนย์สั่งการ (C2) หากเราทำลายจุดนี้ได้ แม้กำลังพลข้าศึกจะมีมาก แต่หากสั่งการไม่ได้ ระบบทั้งหมดก็จะล้มเหลว

**** Logistical Disruption** การตัดเส้นทางส่งกำลังบำรุงคือการทำให้ข้าศึกเป็นอัมพาตโดยไม่ต้องปะทะตรงๆ ซึ่งช่วยประหยัดทรัพยากรของเรามากกว่า

**** Isolation (การโดดเดี่ยวสนามรบ)** ตัดขาดข้าศึกจากข้อมูลข่าวสาร และกำลังเสริม จนเขาตกอยู่ในภาวะจำยอม

แนวคิด All Domain with Network Centric (NCO)

“การบูรณาการกำลังทางอากาศ (Air Power) เข้ากับมิติไซเบอร์ (Cyber) และอวกาศ (Space) โดยมี Network Centric Operation (NCO) เป็นแกนหลัก ทำให้ทุกหน่วยรบมีข้อมูลร่วมกันแบบ Real-time และสามารถตัดสินใจได้อย่างรวดเร็วและแม่นยำ”

ในปี พ.ศ.2568 และต่อเนื่องไปในอนาคต การใช้กำลังทางอากาศจะไม่อยู่โดดเดี่ยวอีกต่อไป แต่ต้องบูรณาการใน 3 มิติหลัก (All Domain Integration)

1. Air Power Domain รักษาความเหนือชั้นด้วย BVR และ Electronic Warfare (EW)

2. Cyber Domain ใช้เป็นทั้งเกราะและอาวุธเพื่อ Disrupt ระบบบัญชาการข้าศึก

3. Space Domain ใช้ดาวเทียมสอดแนม (ISR) เป็นหูเป็นตาแบบ Real-time

โดยมี Network Centric Operation (NCO) เป็นแกนหลัก เพื่อให้ทุกเหล่าทัพ (บก เรือ อากาศ) เห็นภาพสถานการณ์เดียวกัน (Common Picture) และตัดสินใจได้เร็วกว่าข้าศึกเสมอ

บทสรุปและข้อเสนอแนะ: ความสามัคคีคือเกราะคุ้มภัย

“นอกเหนือจากอาวุธยุทโธปกรณ์ที่ทันสมัย ความสามัคคีปรองดองของคน
ในชาติ คือเกราะป้องกันภัยคุกคามทุกรูปแบบ ทั้งสงครามทางกายภาพ
และสงครามข้อมูลข่าวสาร”

สุดท้ายนี้ ผมอยากฝากข้อคิดว่า ทรัพยากรเรามีจำกัด เวลาเรามีน้อย
แต่ภัยคุกคามกลับซับซ้อนขึ้นทุกวัน ทั้งการพยายามบิดเบือนประวัติศาสตร์เพื่อ
อ้างสิทธิ์ในพื้นที่ทับซ้อนทางทะเล หรือการใช้สงครามไฮบริด (Hybrid Warfare)
ปั่นป่วนเมืองหลวง

กองทัพอากาศต้องเป็น "หลักประกัน" ไม่ใช่เพียงแค่ในสนามรบ
แต่รวมถึงในสงครามข้อมูลข่าวสารด้วย เราต้องสร้างความเชื่อมั่นให้ประชาชน
และสร้างความเป็นหนึ่งเดียวในชาติ เพราะความสำเร็จในการยึดครองดินแดน
ไม่ได้เริ่มต้นที่อาวุธ แต่เริ่มต้นที่การทำให้คนในชาติแตกแยก

****ชัยชนะที่ยิ่งใหญ่ที่สุด คือชัยชนะที่สูญเสียน้อยที่สุด
และเป็นการชนะที่ต้นเหตุของปัญหาอย่างถาวร****

เราต้องเลิกติดหล่มกับการตอบโต้แบบ "ที่ต่อที่" แต่ต้องรุกคืบด้วย "ยุทธวิธีสร้างผลกระทบ" ที่เฉียบคมและแม่นยำ เพื่อรักษาอธิปไตยของน่านฟ้าไทยให้ยั่งยืนสืบไป

"กฎระเบียบ...ตามไม่ทัน นวัตกรรม" ศิษย์แดนเป็นภาพลวงตา ศึกในเมืองใกล้ตัวเป็นของจริง

เอกสารอ้างอิง:

- ข้อมูลด้านการข่าว ขว.ทอ. ระบบ GEOINT Portal
- หลักนิยมปฏิบัติการกองทัพอากาศ พ.ศ.2566
- สมุดปกขาวกองทัพอากาศ พ.ศ.2568

